

- Calce reconculcans aquilas et colla Quirini,
 Ha quotiens miseram viduavit civibus urbem!
 Non modo forte suam iactaret Romulus arcem,
 205 Nec modo spiraret Romani nominis aura,
 Ni miseri civis tunc Spes miserata ruinam
 Armasset iuvenem servusque coisset in armis.
 Subvenit hec victis pia semper tristibus augur,
 Inque mali medio prior et bona nuncia portat.
 210 Excitat hinc animos, dat vires, vindicat arma,
 Prosilit in campum belli, subit ipsa periculum.
 Pro miseris pugnat, pro victis bella resummit,
 Ensibus et mediis nunquam nisi leta videtur.
 Parturit hanc vindicta prior, set stella ministrant
 215 Condicio victi, victoria proxima semper.
 His tribus ex stimulis audaci milite pugnans
 Vincit victores et victis victor ovatur.
 Quid dicam de spe varia, spes preminet arte,
 Millitat, edificat, sitit et ieiunat et orat,
 220 Et serit et plantat, terre, maris equora sulcat.
 Sepe retemptat idem studiorum sedula cura,
 Sarcit item tabulas itidemque renavigat undas:
 Tandem fine suo veniens felicius aura
 Mane serena refert et nubila sidere pensat.
 225 Hanc precor, ergo ducem, precor, hanc secteris amicam.
 Blanda quidem tibi semper erit reprimetque dolores,
 Hac promissa dabit melioris nuntia forme.
 Hoc tamen interea sanctum reverere flagellum,
 Nam pater iste tuus, quem diligit, ipse flagellat.
 230 Virga paterna fuit, non duri vindicis ensis;
 Temperat illa minas, hic fortius aggerat iras;
 Hic tonat, illa vocat, hic fulminat, illa coronat.
 Hac Deus esse pater, pater hoc Deus esse probatur.
 Hinc mors, inde salus; furor hinc, amor emicat inde.
 235 Non furor ergo fuit, non sanguine tincta bipenis,
 Virga fuit: medicina fuit referetque salutem.
 Pallor habet faciem, viret in precordia sanguis,
 Os tenet offitium, satis hec sunt signa salutis.
 Nec tu sola iaces, sicut prius ipsa tulisti,
 240 Sepe set innumeras similis fortuna rotavit.
 Si decumana suis te stravit viribus unda,

204 'Remulus' Hs. 214 Viell. 'tella' d. i. 'tela'. W. 227 'Hac'
 d. i. 'Ac'. 231 L. 'aggravat'. W.

203 Aen. VIII, 571 'tam multis viduasset civibus urbem'. 220 Aen.
 X, 197 'sulcat maria alta'. 229 Hebr. 12, 6 'Quem enim diligit dominus
 castigat, flagellat autem omnem filium, quem recipit'. 231 Aen. IV, 197,
 XI, 342 'atque aggerat iras'. 237 Aen. X, 452 'coit in praecordia
 sanguis'.